

HAFLINGER Europa šampionat, poklon športnemu vidiku pasme!

Haflinger letos praznuje 150 - letnico nastanka pasme. Leta 1874 je v tirolski vasi Hafling avtohtona kobila povrgla moško žrebe, katerega oče je bil arabski žrebec. To žrebe z imenom Folie, velja za začetnika pasme.

Geografsko območje Slovenije je eno od pionirskih območij reje haflingerja, saj segajo začetki reje že v čas po prvi svetovni vojni, ko je banovinska žrebčarna v Ponovičah uvozila posamezne haflinške žrebce za potrebe izboljševanja reje konj v hribovitih območjih. Haflinger je torej na teritoriju Slovenije prisoten že 100 let in ima status slovenske tradicionalne pasme. Danes populacija haflingerja v Sloveniji šteje nekaj manj kot 500 živali, od tega nekaj več kot 200 produktivnih. V registru genske banke ima pasma status ogrožene lokalne pasme. Sicer je družina držav z rejo haflingerja velika, haflinger je prisoten na vseh kontinentih, ocenjuje se, da šteje populacija haflingerja v svetovnem merilu preko 250 tisoč živali.

Pri pasmah konj je pomemben pojem »Izvorna rodovniška knjiga«, ki jo za haflingerja vodi severno tirolsko združenje. Slovensko združenje rejcev konj pasme haflinger je kot filiala, z odločbo pristojnega ministrstva, lani med prvimi rejskimi organizacijami pridobilo status »Rejsko društvo« skladno z novo EU direktivo 2016/2012. Direktiva med drugim zahteva ustrezno komunikacijo med izvornim in filialnimi združenji v smislu spoštovanja skupnih rejskih ciljev in nadaljnjega razvoja pasme.

Rejci haflingerja smo za izpolnjevanje te zahteve našli inovativno rešitev, ki jo mnoge pasme posnemajo. Ustanovili smo svetovno federacijo (World Haflinger Breed and Sport Federation). Naše združenje je njen ustanovni in aktivni član. V EU je v federacijo trenutno včlanjenih 21 rejskih združenj, ki imajo priznan status rejskega društva na nacionalnem nivoju.

V delovanju federacije, sta poleg redne komunikacije, pomembna dva skupna dogodka na najvišjem nivoju: Svetovna razstava na vsakih pet let, ki usmerja rejski vidik razvoja pasme in evropski konjeniški šampionat na vsaka tri leta, ki poudarja pomen športnega vidika haflingerja in spodbuja njegovo univerzalno uporabo.

Slovensko združenje se je svetovne razstave prvič udeležilo leta 2005, kjer je bil prvak iz državne razstave, žrebec Adrijan, zadnji v njegovi kategoriji. Takrat smo slovenski rejci spregledali in obrnili krmilo. Na razstavi leta 2010, posebej pa še na zadnji razstavi v letu 2015 smo že dosegli vidnejše uvrstitve.

Čeprav je želja po udeležbi na evropskem šampionatu v združenju tlela že dolgo, pa poguma za udeležbo nismo uspeli zbrati. Šele lani izvoljeno novo vodstvo združenja, s predsednikom Jožetom Štrubljem na čelu, je razpoznalo velik pomen dela in promocije haflingerja tudi na športnem področju in finančno ter logistično podprlo ekipo za zgodovinski, prvi nastop Slovenije na šampionatu, ki je potekal v Stadl Pauri v Avstriji od 21. do 24. avgusta 2024.

Konjeniški center Stadl Paura je največji center v tem delu Evrope. Ima več kot 200 letno zgodovino in ga obišče preko 180 tisoč obiskovalcev letno. Razprostira se na 30 ha površine in nudi 450 boksov za nastanitev konj, 30 tisoč m² pokritih površin in 25 tisoč m² površin za jahanje in vožnjo. Pogoje za tako množično konjeniško tekmovanje nudi lahko le malo konjeniških centrov v Evropi. Tudi v zgodovini je ta center odigral odločilno vlogo v razvoju haflingerja v Avstriji, saj je po, v prvi svetovni vojni izgubljeni Južni Tirolski, prevzel praktično celoten fond plemenskih haflinških žrebcev.

Interes, predvsem pa pogum na tekmovanju na evropskem nivoju, sta izkazala naša člana Nives Slak v dresuri za 5 letne mlade konje (FEI Preliminary dressage test) in Tomaž Steblovnik v vožnji enovpreg. Nives je na dveh tekmah s kastratom Antrax Starom/Actros zasedla odlično uvrstitev v zlati sredini lestvice. Tomaž je bil s kastratom Baronom/Bonami

na zelo dobri poti odlične uvrstitve v dresuri (Dressage FEI driven Test 2*HP1) in na ovirah (Obstacle driving FEI 2*HP1), žal pa je pri maraton vožnji (Cross Country FEI 2*HP1) zgrešil zadnja vrata, kar ga je stalo boljše uvrstitve.

Hvala tvoji ekipi in tebi, Nives, za vso ljubezen, ki jo izkazuješ haflingerju. Predvsem pa čestitke za pogum in spoštovanje za neštete ure trdega treninga tebi in trenerju Jesenko Gustyju, ki je v času tekmovanj v Stadl Pauri, kot profesionalni trener, izkazal velik poklon in priznanje tej pasmi.

Velika zahvala pa gre Tomažu in vsej njegovi družini, ker je kljub skromnim možnostim treninga doma, zastopal Slovenijo v eni najtežjih konjeniških disciplin enakovredno z evropsko elito. Ob tako povezani podpori žene Manje ter hčerke Sare in sina Nika ima ekipa svetlo prihodnost.

Na šampionatu je nastopilo 294 konj pasme haflinger iz 14 evropskih držav, v več kot 330 štartih, v praktično vseh tipičnih FEI in Western disciplinah. Šampionat je bila veličastna demonstracija vsestranske uporabnosti haflingerja. Čeprav pogosto opišemo haflingerja kot konja in spremljevalca človeka v prostem času, primerne tako za otroke kot odrasle, pa je dogodek pokazal, da se lahko bolj ambiciozni športniki s haflingerjem povzpnejo v sam vrh konjeniškega športa.

Ob razgovorih z udeleženci iz drugih držav lahko razpoznamo zelo različen odnos družbe in politike do konjereje in konjenišva. Praviloma najboljši konji in športniki prihajajo iz držav, kjer je podpora tem panogam bolj razpoznavna. Tu nas čaka še veliko naporov in ciljev, lažje jih bomo dosegli, če se bomo konjerejci povezali pri ključnih zahtevah do odločevalcev. Konjenišvo je v konjeniško razvitih državah v javnosti in politiki razpoznano kot priljubljena vez med urbanim svetom in podeželjem, ugodno vpliva na razvoj mladine v najbolj občutljivih letih odraščanja, nenazadnje pa preko zaposlitev in storitev prispeva znaten delež denarja tudi v državni proračun in to nam mora država tudi priznati!

Dogodek je bil za združenje velik finančni izziv. Da smo udeležbo lahko izpeljali, so veliko pripomogli sponzorji, katerim gre velika zahvala in so lahko svetel zgled državi, ki bi lahko preko ciljno usmerjenih razpisov za tekmovalce in konjeniško infrastrukturo pospešila razvoj konjeniškega športa v Sloveniji.

Nas pa v našem združenju čaka letos še velik rejski dogodek, to je državna razstava 12. 10. 2024 na Lopati, na kateri bo priložnost razpoznati potencialne predstavnike slovenske reje za svetovno razstavo, ki bo naslednje leto od 29. 5. do 1. 6. 2025 v tirolskem Ebbsu. Pozabiti pa ne smemo, že sedaj začeti izbirati in motivirati ekipo za naslednji šampionat v letu 2027. Led je prebit, sedaj pa pogumno naprej!

Zato velja prijazno povabilo vsem, ki že imate haflingerja ali pa se šele odločate kam bi se obrnili in za katero pasmo konj bi se odločili. Slovensko združenje rejcev konj pasme haflinger je pravo okolje, haflinger pa pravi konj za vas!

Mag. Stanislav Bergant
Vodja slovenske ekipe